

Úvodné slovo pri príležitosti Svetového dňa diabetu

Svetový deň diabetu, ktorý si pripomínáme vždy 14. novembra, je celosvetová kampaň, ktorá sa každoročne koná za účelom zjednotenia medzinárodnej komunity diabetických pacientov. Cieľom je tiež zvyšovanie povedomia o tomto ochorení, o jeho príčinách, príznakoch, liečbe a komplikáciách. Tento projekt, ktorý sa uskutočňuje od roku 1991, je podporovaný Medzinárodnou diabetologickou federáciou (IDF), Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO) aj Organizáciou spojených národov (OSN).

Prečo práve 14. november? V tento deň v roku 1891 sa narodil kanadský fyziológ Frederick Banting, ktorý spolu s Charlesom Bestom v roku 1921 objavili inzulín. Tento rok predstavuje zlomový okamih pre liečbu diabetes mellitus (DM). Liečba inzulínom podstatne znížila výskyt a ovplyvnila priebeh akútnych hyperglykemických komplikácií, ktoré boli hlavnou príčinou mortality diabetikov v predinzulínovom období. Liečba inzulínom je základným pilierom komplexnej starostlivosti o pacientov s DM 1. typu, keďže pacienti s týmto typom DM sú životne závislí od exogénneho podávania inzulínu. Čo sa týka inzulínovej liečby u diabetikov 2. typu, v dôsledku progresívnej dysfunkcie B-buniek pankreasu, ktorá charakterizuje DM 2. typu, je často potrebná liečba inzulínom aj u týchto pacientov.

Svetový deň diabetu nám, bohužiaľ, každý rok pripomína aj to, že počet chorých na DM sa neustále zvyšuje. V súčasnosti sa počet diabetikov vo svete odhaduje na 300 miliónov a podľa prognostických štúdií sa ich počet o 25 rokov zvýši na 380 miliónov. Počet dispenzarizovaných diabetikov v Slovenskej republike vzrástol od roku 1980 zo 122 197 na 339 419 v roku 2014. Okrem toho je potrebné počítať aj s veľkým percentom nediagnostikovaného hlavne 2. typu DM v populácii.

Tohtoročná kampaň pri príležitosti Svetového dňa diabetu bola zameraná na očné komplikácie pri DM. V súčasnosti sú diabetická retinopatia spolu s degeneratívnym ochorením makuly najčastejšou príčinou slepoty vo vyspelých krajinách.

Úvodné slovo by som ale rád zakončil optimistickým konštatovaním, že je mnoho diabetikov, ktorí prežívajú aj desaťročia kvalitný, plnohodnotný život bez závažných komplikácií. Prognóza diabetika však napriek najlepšej a najdrahšej liečbe závisí z viac ako 50 % od jeho vlastného prístupu k chorobe a ochoty akceptovať a dodržiavať diétne a režimové opatrenia, ktoré sú pre úspech liečby nevyhnutné.

Doc. MUDr. Zbynek Schroner, PhD.